

การอภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูลตั้งแต่ตาราง 1 ถึง ตาราง 31 ในบทที่ 5 ทำให้ทราบถึงระดับความสามารถของครูผู้ใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนรวมทั้งวิธีปฏิบัติต่าง ๆ ของครูเหล่านั้น ดังจะได้อภิปรายผลเป็นข้อ ๆ ไปดังนี้

1. ความรู้ทั่วไป

ครูที่ใช้โทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนในโรงเรียนเทศบาลฯ ส่วนมากเป็นเพศหญิง มีวุฒิปริญญา, ป.กศ.สูง, ป.ม. หรือเทียบเท่า เคยใช้รายการโทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนมาเพียง 1-2 ปี เป็นส่วนมาก และครูส่วนใหญ่ไม่เคยได้รับการอบรมเกี่ยวกับการใช้รายการโทรทัศน์การศึกษาประกอบการสอนเลย แสดงให้เห็นว่าครูยังมีประสบการณ์ในด้านนี้น้อยและยังขาดความชำนาญในการใช้โทรทัศน์ประกอบการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ครูส่วนมากต้องสอนเกินกว่า 1 วิชาและมากกว่า 1 ชั้นเรียน ทำให้ครูไม่มีเวลาเพียงพอในการเตรียมการสอนให้ดีได้

2. ความรู้ทางเทคนิค

เนื่องจากครูส่วนมากเป็นเพศหญิงจึงมีความรู้ทางเทคนิคเพียงเล็กน้อย เช่น รู้เกี่ยวกับการเปิดปิดเครื่องรับ, การปรับภาพและเสียง เป็นต้น เมื่อเครื่องรับเสียครูไม่สามารถทำการซ่อมแซมเองได้ ต้องส่งให้ร้านหรือช่างเทคนิคของเทศบาลฯ ซ่อมซึ่งทำให้การเรียนทางโทรทัศน์ของนักเรียนต้องหยุดชะงักไป

3. ความสามารถในการจัดเตรียมห้องเรียนและการติดตั้งเครื่องรับโทรทัศน์

3.1 สถานที่ดูรายการ

มีครูจำนวนไม่น้อยที่จัดให้นักเรียนนั่งดูโทรทัศน์ที่ระเบียง ห้องประชุม ห้องสมุด ห้องพระ และห้องครูใหญ่ ซึ่งทำให้ต้องเสียเวลาในการโยกย้ายห้องเรียน และบางครั้งครูไม่มีเวลาพอที่จะจัดกิจกรรมภายหลังการดูโทรทัศน์ได้เนื่องจากนักเรียนต้องกลับห้องเรียนเพื่อเรียนวิชาตามตารางสอนต่อไป

การเรียนทางโทรทัศน์ที่สิ้นควรให้นักเรียนนั่งดูในห้องเรียนโดยมีเครื่องรับโทรทัศน์ประจำอยู่ในห้อง เพื่อครูจะได้จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ได้เต็มที่ไม่ว่าจะเป็นในตอนที่ดูหรือภายหลังการดูโทรทัศน์ และถ้าจะให้การเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นทางโรงเรียนควรจัดให้มีห้องสำหรับดูโทรทัศน์โดยเฉพาะ ซึ่งอาจจะสร้างขึ้นใหม่หรือดัดแปลงห้องเรียนมาก็ได้ แต่เหตุที่โรงเรียนส่วนมากไม่สามารถจัดให้มีห้องสำหรับดูโทรทัศน์โดยเฉพาะได้นั้นเพราะโรงเรียนยังมีห้องเรียนไม่เพียงพอกับจำนวนนักเรียน หากดัดแปลงห้องเรียนมาเพื่อการนี้โดยเฉพาะทำให้มีความรู้สึกว้าใช้ประโยชน์ห้องเรียนได้ไม่เต็มที่ เพราะเมื่อไม่มีการเรียนทางโทรทัศน์ห้องก็จะว่าง

3.2 การนั่งดูรายการของนักเรียน

นักเรียนส่วนมากนั่งดูรายการโทรทัศน์การศึกษาบนพื้นห้องเพื่อให้มีเนื้อที่สำหรับนั่งดูโทรทัศน์ได้มากขึ้น การทำเช่นนี้ทำให้เกิดปัญหาคือ

- ก. นักเรียนไม่สามารถทำกิจกรรมตามที่ครูโทรทัศน์บอกให้ทำได้
- ข. นักเรียนไม่สนใจเรียนเท่าที่ควร
- ค. เสียสุขภาพขณะที่ดูในการนั่งเรียน

3.3 การติดตั้งเครื่องรับ

ครูส่วนมากตั้งเครื่องรับโทรทัศน์บนโต๊ะพิเศษ และตรงกลางหน้าชั้นเรียน โดยวางขนานกับผนัง ทำให้รูปของการนั่งดูเป็นแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า ซึ่งผิดจากหลักที่ Frank Carioti ได้ให้ไว้ว่าควรจัดให้มีรูปการนั่งดูโทรทัศน์เป็นมุมแหลมซึ่งได้กล่าวไว้แล้วในหน้า 41

เพราะการนั่งคูในลักษณะรูปสี่เหลี่ยมผืนผ้าจะทำให้มีนักเรียนบางคนนั่งคูโทรทัศน์ในจุดปกค แต่เหตุที่ครูไม่สามารถจัดให้นักเรียนนั่งคูโทรทัศน์ในรูปมุมแหลมได้นั้น เนื่องจากจากลักษณะห้องเรียนไม่เอื้ออำนวย การที่จะนั่งคูโทรทัศน์ในรูปมุมแหลมนั้นต้องการพื้นที่ทางคานยาวมากกว่าห้องเรียนธรรมดา

การแก้ปัญหา: ในเมื่อลักษณะห้องบังคับให้รูปการนั่งคูโทรทัศน์เป็นแบบสี่เหลี่ยมผืนผ้า วิธีแก้ปัญหาก็คือจัดให้มีเครื่องรับ 2 เครื่องอยู่ในห้องเรียนก็จะช่วยให้นักเรียนทุกคนเห็นภาพจากจอโทรทัศน์ได้เท่ากัน

3.4 จำนวนผู้ดูกับขนาดของเครื่องรับโทรทัศน์

ครูส่วนมากจัดให้นักเรียนนั่งคูโทรทัศน์มีจำนวนตั้งแต่ 30-50 คนต่อเครื่องรับ 1 เครื่อง ซึ่งค่อนข้างจะแออัดสำหรับการเรียนทางโทรทัศน์ เพราะทำให้นักเรียนคูโทรทัศน์ได้ไม่ชัดเจน ครูคุมชั้นลำบากและไม่สามารถจัดชั้นเรียนให้มีบรรยากาศเหมาะสมกับแต่ละรายการของโทรทัศน์การศึกษาได้

ส่วนขนาดของเครื่องรับครูส่วนใหญ่ใช้ขนาด 24 นิ้ว ซึ่งนับว่าเป็นการเหมาะสมกับจำนวนนักเรียนที่มีมากเช่นนี้

นอกจากนี้ครูส่วนมากไม่มีเครื่องรับสำรองไว้ เมื่อเกิดกรณีต้องเสียเวลาซ่อมเครื่องรับนาน นักเรียนจะไม่ได้ดูรายการจนกว่าจะซ่อมเครื่องรับเสร็จ

3.5 ตำแหน่งของจอโทรทัศน์กับการจัดระยะดู

3.5.1 เครื่องรับโทรทัศน์กับระดับสายตา

ครูส่วนมากจัดให้ตำแหน่งของเครื่องรับโทรทัศน์อยู่สูงกว่าระดับสายตาเล็กน้อย ซึ่งนับว่าเป็นระดับที่พอเหมาะ เพราะนักเรียนไม่ต้องแหงนหน้าดูโทรทัศน์มากเกินไปและนักเรียนที่นั่งข้างหลังก็จะมองเห็นภาพได้ชัดเจนโดยไม่ถูกนักเรียนที่นั่งข้างหน้าบัง

3.5.2 ระยะเวลาใกล้สุด

โดยปกติเครื่องรับขนาด 24 นิ้ว ควรมีระยะเวลาใกล้สุด 5 ฟุต 5 นิ้ว (ดูตารางหน้า 35) และครูเทศบาลฯ ส่วนใหญ่ก็จัดให้นักเรียนแถวหน้าสุด นั่งอยู่ห่างจากเครื่องรับตั้งแต่ 4-6 ฟุต ซึ่งนับว่าอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม แต่มีครูบางคนก็จัดให้นักเรียนใกล้สุดนั่งอยู่ในระยะ 1-3 ฟุต ซึ่งเป็นระยะที่ใกล้เกินไปไม่ว่าจะเป็นเครื่องรับขนาดใดก็ตาม เหตุผลที่ทำเช่นนี้เพราะครูต้องการให้มีเนื้อที่สำหรับการดูมากพอนั่นเอง

3.5.3 ระยะเวลาไกลสุด

ส่วนใหญ่ครูจัดให้นักเรียนแถวหลังสุดนั่งอยู่ห่างจากเครื่องรับ 18-20 ฟุต ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ แต่ก็ยังมีครูอีกจำนวนไม่น้อยที่จัดให้นักเรียนนั่งดูโทรทัศน์ระยะไกลสุดตั้งแต่ 21 ฟุตขึ้นไป ทั้งนี้ด้วยเหตุผลเดียวกันคือเพื่อให้มีพื้นที่ในการดูมากขึ้น

3.6 สภาพแวดล้อมของการดู

การจัดสภาพห้องสำหรับเรียนบทเรียนทางโทรทัศน์ของครูเทศบาลฯ นั้นส่วนมากยังไม่ดีพอ มีแสงสว่างมากพร้อมทั้งมีแสงสะท้อนเข้าเครื่องรับและเข้าตานักเรียน ผู้ดูด้วย มีครูเพียงเล็กน้อยเท่านั้นที่จัดให้มีแสงพอสลัวซึ่งเป็นแสงที่เหมาะสมกับสภาพการดูโทรทัศน์

ส่วนความชัดเจนของภาพและเสียงนั้นอยู่ในเกณฑ์พอใช้

4. ความสามารถในการใช้โทรทัศน์ประกอบการสอน

4.1 การใช้หนังสือคู่มือการสอน

ครูส่วนใหญ่ได้รับหนังสือคู่มือก่อนมีการเรียนบทเรียนทางโทรทัศน์ 1 อาทิตย์ ทำให้ครูมีเวลาเตรียมตัวได้ทัน แต่ครูส่วนใหญ่เห็นว่ามีควมจำเป็นที่จะต้องใช้หนังสือคู่มือเพียงปานกลาง จึงมีครูบางคนไม่ได้ใช้หนังสือคู่มือเลย

นอกจากนี้ครูบางคนยังใช้หนังสือคู่มือไม่ถูก คือ ใช้ขณะมีหรือหลังจากมีรายการสอนทางโทรทัศน์

4.2 การปฏิบัติก่อนมีการเรียนทางโทรทัศน์

ครูส่วนใหญ่ได้ทำการเปิดเครื่องรับปรับภาพและเสียงให้ชัดเจนก่อน ซึ่งเป็นการกระทำที่ถูกต้อง และได้เขียนข้อความสำคัญ ๆ ที่เกี่ยวข้องในบทเรียนบนกระดาน คำอย่างชัดเจน พร้อมกับเตรียมอุปกรณ์ประกอบบทเรียนตามที่หนังสือคู่มือแนะนำ

แต่ยังมีครูจำนวนไม่น้อยที่ปฏิบัติไม่ถูกต้องคือทำการสอนเนื้อหาที่นักเรียนจะได้รับจากบทเรียนทางโทรทัศน์ก่อน

4.3 การปฏิบัติขณะที่มีการเรียนทางโทรทัศน์

ครูส่วนใหญ่ทำได้ถูกต้องตามหลักเกณฑ์คือดูแลให้นักเรียนทำตามที่ครูโทรทัศน์บอกให้ทำและดูรายการไปพร้อม ๆ กับนักเรียน พร้อมทั้งคอยเสนออุปกรณ์ประกอบบทเรียนทางโทรทัศน์ตามที่หนังสือคู่มือแนะนำ

แต่ก็มีครูจำนวนมากที่ซัดจังหวะการดูของนักเรียนโดยการอธิบายให้นักเรียนเข้าใจถึงสิ่งที่บกพร่องในบทเรียนทางโทรทัศน์ทันที มีการปรับภาพและเสียงของเครื่องรับในขณะที่ดู และมีอีกบางคนที่ทำงานอย่างอื่นเช่นเตรียมการสอนวิชาต่อไปตามตารางสอน หรือการตรวจสอบแบบฝึกหัด เป็นต้น

4.4 การปฏิบัติหลังจากการเรียนทางโทรทัศน์

โดยปกติครูควรให้โอกาสนักเรียนถามและตอบข้อข้องใจต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนจากบทเรียนทางโทรทัศน์ พร้อมกับให้นักเรียนทำกิจกรรมตามที่หนังสือคู่มือเสนอแนะ ซึ่งครูส่วนใหญ่ได้ปฏิบัติถูกต้องแล้ว

แต่ยังมีครูบางคนที่ไม่เริ่มดำเนินการสอนวิชาตามตารางสอนต่อไปทันที ซึ่งส่วนใหญ่ครูประเภทนี้จะเป็นครูคุมชั้นเท่านั้นเองไม่ใช่ครูประจำวิชานั้น ๆ โดยตรง

4.5 การใช้ทัศนูปกรณ์ประกอบบทเรียนทางโทรทัศน์

ครูส่วนใหญ่ยังไม่ค่อยนิยมใช้ทัศนูปกรณ์ประกอบบทเรียนทางโทรทัศน์มากนัก นาน ๆ จึงจะใช้สักครั้งหนึ่ง อุปกรณ์ที่ครูนิยมใช้ส่วนใหญ่เป็นรูปภาพ บัตรคำ ของจริง ของตัวอย่าง ส่วนอุปกรณ์ที่ครูแทบจะไม่เคยใช้เลยได้แก่อุปกรณ์ประเภทเครื่องฉาย